

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 12 kor — fill.
Fél évre 6 kor — fill.
Negyed évre 3 kor — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden **hétfőn** délelben, **szórdán**, **pénteken** és **vasárnap** reggel.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok-tere Manólovica-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Vojnich palotában
Telefon szám 42.

Nyitlitter soronkint 40 fillér.

Gróf Festetics Andor a színészeti főfelügyelő Szabadkán.

A szabadkai színházterület.

A szabadkai színházterület megalakítása most már a legkomolyabb lépésekkel halad előre. Az ügybuzgó főfelügyelő gróf Festetics Andor tegnap volt itt városunkban, ahol egybegyűlt a bizottság a polgármesteri tanácssteremben. Baja város Hegedüs polgármesterrel és Erdélyi főjegyzővel volt képviselve.

A bizottság Mamuzsich Lázár polgármester elnöke alatt ez alkalommal elvileg már határozott. Kimondott, hogy a kerület Szabadka, Baja, Szentés, Zenta és Orosházából áll.

Ugy van tervezve, hogy Szabadka városába november hónapjától márczius végéig működnek a társulat Baja, Szentés Orosházán 2—2 hónapig Zentán egy hónapig, — úgy hogy összesen csak egy hónap vakációja maradjon a társulatnak. Ilyen arányban alakulna a kerületi bizottság, amely mindenkoron a szabadkai polgármester elnöke alatt tartaná üléseit. A társulat megválasztása tehát csakis Szabadka jóváhagyásával illetve akaratával történhetnek. Egyelőre még ideiglenesen elfogadták azt, hogy a szabadkai színházterületet fogadják el az első évben addig is, amíg az egyes törvényhatóságoknál a kerületre vonatkozó megállapodások jóváhagyatnak.

Az ülésen jelen voltak: Mamuzsich Lázár mint elnök, gróf Festetics Andor színészeti főfelügyelő; Hegedüs polgármester és Erdélyi főjegyző Bajáról, Lyubibratich Kelemen, Tillmann Zoltán, Vermes Béla, Dr. Demidov Imre, Dulits főjegyző, Sziebenburger Károly, Alapfi jegyző. Az ülésen a részletek is meglettek vitatva különösen a Sziebenburger által bemutatott tervezet.

Szentésről a következő sürgöny érkezett ez alkalomra polgármesterünkhöz:

Mamuzsich polgármester urnak Szabadkán.

A tervezett színházterülethez csatlakozom, a kerületi bizottság szervezetelet és ebben a Szabadkához csatlakozó városok érdekeinek hatályosabb képviselésére

2—2 taggal a Szabadka 4 vagy 5 tagjával szomban részesedését és a Szabadkán kívüli szezonnak a méltánylandó igényekhez képest változtató beosztásának elvét szükségesnek tartom. Egyéb iránt az értekezlet működéséhez, melyben rendkívüli elfo laltságom miatt részt nem vehetek, szerencsét, jó sikert kívánok

Dr. Lakos,
polgármester.

Mindenesetre örömdetes körülmény, hogy az ügybuzgó főfelügyelő gróf Festetics oly nagy érdeklődést tanúsít színügyünk iránt, aminek jó hatásai el nem maradhatnak!

Különfélék.

— **A szabadkai kereskedelmi egyesület** I. rendes közgyűlését 1901. évi márczius hó 30-án délután 4 órakor az egyesület helyiségében tartja meg. A közgyűlés tárgysorozata: Elnöki megnyitó. Két jegyzőkönyvhitelesítő kirendelése. Nyolcz választmányi tag, három számvizsgáló és háznagy választása. Zárószóadás és költségvetés előterjesztése. Számvizsgálók jelentése és fölmentvény megadása. Titkári jelentés. Esetleges indítványok.

— **Alakuló iparvállalatok.** Verbászról írja tudósítónk, hogy Kürsner Rudolf grusbachi cukorgyáros ott egy nagyszabású cukorgyárat szándékozik felállítani. A gyárban körülbelül egy millió métermázsza cukorrépát szándékozik feldolgoztatni és naponkint átlag 1200 mm. cukrot termelni. Erre a célra két millió koronát szánt a gyáros. A gyárban 4—500 munkás fog állandóan dolgozni. — Baján egy cognac gyár alakítása iránt mozgalom indul meg. Mint levelezőnk írja, az előmunkálatok már folyamatban vannak és remélhető, hogy a gyár, mint részvénytársaság nemsokára a megalakulás stádiumába jut.

— **A palicsi telefon.** Üdvös ujítást hoztak be a helybeli postán. A palicsi telefon hálóra eddig csak éves előfizetőket vettek fel, most azonban az előfizetés havonként eszközölhető úgy, hogy csak a nyári szezonra is lehet előfizetni. Az előfizetés két évre kötelező, havonként 24 kor. díj fizetendő.

— **Kiss Pista szerződése.** Kiss Pista baritonista — mint a „Színészeti Közlöny“ben olvassuk — Relle Ivánnak pozsonyi társulatahoz szerződött a jövő szezonra.

— **Az újságírók estélye.** Holnap este kerül színre színházunkban az újságírók által rendezett estélyen az „Eleven újság.“ A színlap, amelyet itt közléseünk, eléggé mutatja, hogy mennyire változatos lesz ez az estély. Eddigélé még ilyen formában eleven újság nem került előadásra és Ferenczy Frigyes a rendezéssel valódsággal remekel. — Ezuttal csak azt jegyezzük meg, hogy a színházi elő-

adás után a Casinó termeiben táncestély lesz, *amelyre meghívók nem küldetnek szíjjel.* A színlapot itt adjuk:

Szerelmi varázslal

Vig operette 1 felvonásban. Szövegét és zenéjét irta: Müller Ottó. Személyek: Rozsi, haszonbérőlné, özvegy: Szőgyi Gina, Karczosi, borbély: Ferenczy Frigyes. Péter, pórfiu: Márton. Brigitta, fogadósné: Lomniczyné. Margit, huga: F. Csendes A. Lajos, kedvese: Tallián László. Parasztok. Nép mindkét nemből.

Ezt követi:

Nyitány Gaál Ferencztől. Előadja a zenekar a szerző személyes vezénylete alatt. — Végül:

Eleven újság.

Felelős szerkesztő: Dr. Csillag Károly. Főszerkesztő: Dr. Békeffy Gyula. Főmunkatárs: Braun Henrik. Belmunkatársak: Dr. Révész Ernő, Bibó-Bige György, Dr. Piller Arthur, Dugovich Imre, Löw Géza. Prológ: Farkas Ferencz. Előfizetési felhívás: Szabados Ilonka urhölgy. Vezércikk: Tarján Irma. Tárca: Dr. Révész Ernő ur. Társadalmi cikk: Dr. Békeffy Gyula ur. Belpolitika: Wlassics Géza. Külpolitika: Niezkiné Ilona. Társaságból: Lomnicziné, Rónai H., Váradiné, Ferencziné, Ujfalusi B., Kutasi B., Rátkainé. Napi hírek: Tallián, Hajnal, Torkos, Ernye, Kovács, Kárpáti L., Ferencziné, Márton, Deák, Kovacsicsné, Kutasi B., Bokros, Ujfalusi B. Kerge rovat: Decsi József és Riesner József urak. Sensatió: Bibó-Bige György ur. Színház Zene Képzőművészet: Couplék: Torossi Katicza. Alkonyadik Hajnalodik: magyar műdal. Éneklő: a társulat összes tagja. Néma-játék: Kovács A. Ujvári K. Az estély kritikája: Braun Henrik ur. (Quasimódo) Törvényészek: Szulamith pöre, Személyek: Szulamith, egy betlehemi kifőzőné: Lomnicziné Julia. Absolon, 6 számú hordár: Ferenczy Frigyes. Bíró: Tóth Antal. Jegyző: Panyitzky Antal. Ügyész: Hajnal János. Védő: Tallián László. Kut. Vadmacska mint tanuk. Történi Betlehem mellett egy szálláson a helyszínen. Idő — akkor. Verbóczi Aladár: Papp Miska. Görény Gábor rovat. Görény Gábor: Ujvári Miklós. Egy menyecske: Váradiné. Táviratok: Bokros, Torkos, Hajnal, Napirend: Szőgyi Gina. Sport Vitor-vivás: F. Csendes Alice és Guisippe Pellegrini ur. Kard vivás: Dr. Kriszhaber Gyula ur és Guisippe Pellegrini ur. Idő jelzés: Vécsei Géza. Nyitlitter: Wlassics Géza. Regény: Költő: Baróthi Antal. Adolár: Havas Jenő. Iduna: Kárpáti L. Szerkesztői üzenetek: Dr. Csillag Károly ur. Hirdetések: a társulat összes személyzete. Az eleven újságban előforduló összes zene és ének számokat irta Váradiné Aladár karragy.

— **Szőlőtermelők mozgalma.** A bácskai nagy szőlőtermelők megindítottak egy mozgalmat, hogy nagy arányokban fejlesztessék a magyar szőlő kultúrára vitelét és piacok hódíttassanak a magyar szőlőnek, mely mindenütt megállja a versenyt, ha meglesz az uttörés nehéz munkája. Ezt indítja meg a királyhalmi és bácskai nagy szőlőtermelők a szegedi kereskedelmi és iparkamara területéből, melyet nagyban érint ez a dolog, mert e kerületben 1900. évről már közel harmincezer katasztrális hold szőlőterületet mutatnak ki. Az akció kezdeményezői lelkes felhívást intéztek az országnak mintegy száz nagy szőlőbirtokosához.

— **Szerencsétlenül járt bérkocsis.** Ó-Becséről írják: Pénteken reggelre halva hozták haza Bélics Misó fiakkerezt a szállások közül. Csütörtökön éjjel valakit kivitt a tanyára s miután valószínűleg be volt rugva, haza felé jövet eltévesztette az utat. A kocsi a nyom szerint kétszer-háromszor is áthajtott az árkon, míg nem egyszerre oly szerencsétlenül fordult fel a kocsi a lóval együtt, hogy őt is maga alá temette. A ló sem bírt felkelni, bár rugdalózásával összetörte a fiakkert. A Milovánov szállásról a nagy kutyaugatásra kimentek az utra s ott találták a felfordult fiakkert s alatta halva Bélicset, a kinek fejét a lámpa vasa zúzta össze. A holt fiakkerezt úgy hozták azután be a városba a hajnali órákban.

— **Eltűnt és megkerült brilliánt gyűrű.** Wezener Lajos huszár-kapitány még mult év október hó első felében panaszt tett a rendőrségnél, hogy értékes brilliánt ügyürje, melyet nem használt eltűnt és helyette ugyanolyan gyűrű volt ugyanazon helyre téve, mint az övé, csak a kövek üvegből vannak. A rendőrség megindította a nyomozást és a gyűrű Tóth István tiszt szolgárára irányult, aki időközben kitöltötte katonai szolgálatát. A nyomozást vezető rendőr-alapítvány megidézte a volt tiszt szolgát, aki fogadta, hogy a lopásosan része lenne. A tanuk azonban mást bizonyítottak, i. e. azt, hogy Tóth lopja el a gyűrűt és eladta Petrovich Pálné azelőtt szabadkai, most nyiregyházi pincér feleségének 24 koronáért. A gyűrű végre megkerült, miután hosszas nyomozás után fellelőlték Petrovichut. A nyomozás folyamatban van.

— **Becsapott koldusok.** Tegnap délután a Kőlcsey utca végén, dr. Guln-féle ház előtt, két leány az arra járó koldusokat megállította azzal az ürügygel, hogy ebben a nagy házban estére jó vacsora, bort és egyenkint 5—5 forint jutalmat fognak kapni, csak adják át nekik a nálok lavó összekoldult fillérjeiket, melyen holnap misét szolgáltatnak. — Ilyen formán négyen mentek lépre, kik nemcsak az aznap összekoldult pénzüket, hanem még a megtakarítottal is átadták nekik, a mivel a leányok odébb álltak. A szegény öregek késő este bementek az említett házba, hogy mikor lesz már a vacsora, ahol azzal utasították el őket, hogy ott nem lesz semmiféle vacsora a koldusok számára. Panaszt tettek a rendőrségnél.

— **Elcsereült kalap.** Tegnapelőtt este az Otthon kávéházban egy I. Z. monogrammal ellátott kalapot valaki elcsereült egy másikkal, melyben V. A. monogram van. A I. Z. kalap tulajdonosa kéri az elcsereült, hogy a kávéház tulajdonosánál jelentkezni szíveskedjék, ahol megkapja a saját kalapját.

Egy tanító szerencsétlensége.

— Saját tudósítónktól. —

Egy szerencsétlen uri ember tragikus sorsáról szól az alábbi néhány sor.

Csak nemrég iruk meg, hogy Balogh Antal a ludasi iskolába beosztott tanító öngyilkossági kísérletet követett el, de szerencsére megmenekült a haláltól.

Azóta folyton betegeskedett, kötelezettségeit nem végezhette s most a legutóbbi közigazgatási ülésen is 6 havi szabadságot kapott.

Betegsége miatt, melyhez más gondok is járultak, buskomor lett a szerencsétlen ember, folyton betegségről és egyéb bajáról beszélt.

Ma egész délelőtt kubarolt a városban, úgy 2 óra tájban elment a főispán lakására s ott az udvarban tel s le járkált, ami feltűnt a szolgaszemélyzetnek, értesítették a rendőrséget és mentőket, mire utóbbiak kivonultak és az utcán járkáló tanítót fellelték a kocsira előbb a városházára vitték ahol orvosi megvizsgálás után kivitték a közközház elmebeteg osztályába.

Megtámadott rendőr-őrjárat.

— Saját tudósítónktól. —

Nagy verekedés volt az éjjel paraszt legények és rendőrök között. A harcából a rendőrök kerültek ki legyőzötteként.

A véres verekedés a III. körben történt este 11 óra tájban.

Mintegy tizenöt botokkal felfegyverezett paraszt legény a mulatságról jövet iszonyu lármát csapnak az utcán. Az arra haladó rendőr-őrjárat, mely csak két emberből állt, a harmadik már más irányba távozott, a legényekhez mentek és felszólították őket, hogy maradjanak békében.

A garázda legények azonban látták, hogy szükség esetén könnyen el tudnak banni a két rendőrrel, botokkal fenyegetődtek és a rendőrök a helyett, hogy elkészültek volna arra, hogy támadás esetén védhessék magukat, puskájukat vállukra tették és úgy akartak rendet csinálni a legények között. Ezek azonban nem igen féltek a fenyegetődzésektől, az egyik Szuszek nevű rendőrt megtámadták a földre teperték és az egyik legény lefogta és kést kért, hogy megölje, de társai nem adták neki fejét bottal beverte. A másik rendőrt a többi legények körül fogták úgy, hogy társának nem lehetett segítségére.

Mikor a legények már ártalmatlanná tették a rendőröket elszedték s ott hagyták a két rendőrt, akik azonnal visszamentek a városházára, hogy az esetről jelentést tegyenek.

Szuszek rendőr szuronyának tokja ketté volt törve a szurony pedig meggyöngyösült, ami valószínűleg onnan származik, hogy amint a rendőrt leleperelték a szuronyra esett, vagy pedig elvették tőle a legények és eltörték minderről maga a rendőr sem tud felvilágosítást adni.

Az inspekcziós rendőr-örmester azonnal rendőröket küldött szét, hogy a garázda legényeket kűassák fel.

Keresték őket mindenfelé a városban, különösen az egyik legényt, a főtettet de sehol sem találták, lapunk zártáig még nem került elő.

A rendőrségnél megindították a legszigorubb nyomozást és mindent megtesznek, hogy a legényeket kézre kerítsék.

A sebesült rendőrnek a mentők nyújtották az első segélyt.

Botrány a városházán.

Ma délelőtt kinos incidens játszódott le a polgármester hivatalos helyiségében Mamuzsich Lázár polgármester és idb. Gálffy György biz. tag között.

Az incidens oka az volt, hogy ifj. Gálffy György hivatalos formában levelet intézett a polgármesterhez az új gyógyszerár tárgyában. A polgármester, minthogy a levélen bélyeg nem volt s így az iktatónak átadni nem akarta, felhívta ifj. Gálffy Györgyöt, hogy megkérdezze tőle, vajlon a küldött levél hivatalos vagy magán levél?

Ugy háromnegyed 10 óra tájban ifj. Gálffy György és apja felmentek a polgármester hivatalos helyiségébe, ahol éppen egy panaszos felet hallgatott ki a polgármester és Szalay főkapitány is jelen volt.

Idb. Gálffy dühösen kicsapta az ajtót és eszavakkal lépett a polgármester elé; „micsoda bélyeget kérsz te a fiamtól?” mire a polgármester azt válaszolta, hogy „fiadól egy levél érkezett hozzám, nem tudom, hogy mint hivatalos levelet tekintsem, ekkor bélyeget kell rátenni, ha pedig nem az úgy félre teszem a szekrénybe.”

Idb. Gálffy ekkor kijelentette, hogy a levél nem hivatalos jellegű, mire a polgármester felolvasta és a levélből az tűnt ki, hogy hivatalos ügyre vonatkozik.

Idb. Gálffy erre ingerülten hangon az ellenkezőt vitatta és kijelentette, hogy sem neki, sem fiának nem kell semmi és evvel a kifejezéssel élt: „ez komisz eljárás tőletek”.

A polgármestert Gálffynak ezen kijelentése rendkívül felingerelte, de mindazonáltal tudott önmagán uralkodni; higgadtan ezt felelte:

„Aki engem hivatalos helyiségemben komisznak nevez, hagyja el a helyiséget.”

Idb. Gálffy kiabálva tiltakozott és kijelentette, hogy nem távozik, mire a főkapitány a polgármester felhívása folytán behívtá az előszobában várakozó Láng Ferencz rendőrvezetőt ki a kapott polgármesteri utasítás alapján kivezetni akarta idb. Gálffy Györgyöt. Daczára annak, hogy a polgármester csak idb. Gálffy kivezetését rendelte el ifj. Gálffy György kijelentette, hogy rendőri közbelépés nélkül is távozik és elégtételt fog venni és elment.

Ezzel azonban nem volt befejezve az incidens. idb. Gálffy újból szembeszállt a polgármesterrel és sértő hangon azt mondotta neki hogy őt mint biz. tagot vezette ki.

A polgármester még mindig nyugodt hangon azt válaszolta, hogy aki őt komisznak nevezi azt kivezettem, legyen bárki is.

Gálffy ekkor látta, hogy nem cselekedett helyesen, kijelentette, hogy a komisz szót nem a polgármesterre, sem az eljárásra érte, mire a polgármester a kivezetés elrendelését visszavonta és a rendőrvezetőt kiküldölte.

A levélben Vermes Béla eljárása van szóva téve. Idb. Gálffy megtovább is ott maradt miközben folyton fenyegette a polgármestert, aki csak nevetett azután pedig Dulits főjegyző és Szalay főkapitányval beszélt tovább, kik arról győződtek meg, hogy nincs igaza. A kinos esetről Szalay főkapitány jknyvel vett fel.